

Feta la llei, feta la trampa

Text > TONI VILÀ

Il·lustració > IVÁN GARCÍA

Cada cop més ciutadans es pregunten com és possible que es vulnerin els seus drets i no puguin exigir que es compleixin; per exemple: com pot ser que la Constitució digui que tots els espanyols tenen dret a gaudir d'un habitatge digne i adequat i que els poders públics han de promoure les condicions necessàries i establir les normes pertinents per tal de fer efectiu aquest dret, quan moltes persones no disposen d'habitatge o en són desnonades, sense que hi puguin fer res? La resposta és a la mateixa Constitució, quan restringeix l'aplicació de la majoria dels drets socials, ja que no poden ser al·legats directament davant els tribunals, sinó segons el que disposin les lleis de desenvolupament, que normalment rebaixen el nivell de protecció. Davant d'aquesta situació de debilitat dels drets socials, hem pogut observar que darrerament moltes entitats gironines reivindiquen l'accés real als drets socials de la mateixa manera com passa amb els drets civils i polítics i amb les mateixes garanties.

Una altra manera de defugir el compliment dels drets en general es basa a fer declaracions grandiloqüents de drets sense concretar-ne ni garantir-ne l'aplicació en la vida diària, com mostren els resultats d'una recerca recent sobre els drets i deures de les persones grans en situació de dependència i el seu exercici en la vida quotidiana, en la qual han participat, entre d'altres, alguns serveis de Girona. Com és possible que es proclami el dret a la intimitat o es reconegui l'autonomia i la capacitat de decidir de les persones i en canvi sovint s'entri a les habitacions i es regirin els armaris dels usuaris del servei sense permís, o que s'imposi l'opinió de la família o del professional sobre què és més convenient per a la persona atesa, sense ni tan sols demanar-li l'opinió? Així mateix, una altra estratègia força emprada consisteix a establir per llei competències a l'Administració de la Generalitat o als ens locals sense preveure al mateix temps els mitjans necessaris per garantir-ne l'exercici, com per exemple quan la Llei de serveis socials de Catalunya assigna a aquest sistema la difícil missió de «garantir l'accés universal per fer efectiva la justícia social i promoure el benestar del conjunt de la població», quan els serveis socials catalans no disposen dels instruments econòmics ni jurídics pertinents. Si, a més a més, hi afegim el batibull legislatiu actual i el mur burocràtic, difícilment franquejable, a la pràctica resul-

ta quasi impossible l'exercici efectiu de molts dels drets, especialment els socials.

Per això, es reclama canviar urgentment aquesta situació. No es demanen més lleis ni ampliar la llista de drets, sinó que els drets siguin efectius en el dia a dia, mitjançant unes normes clares i senzilles que permetin a tots els ciutadans saber quins són els seus drets i disposar d'informació clara sobre la manera d'exercir-los i, si cal, de garanties per exigir-los.

«En l'àmbit del govern, les paraules són lleis i decrets, és a dir, definicions. L'excés de reglamentació, producte de la desconfiança envers el poble, fomenta l'incompliment de les normes.»

DAODEJING. *El llibre del dao i del de.*

